

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD

22 Mawrth, 2024

TEITL: Diweddariad ar gynnydd o drosglwyddo swyddogaethau i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig, a threfniadau cychwynnol ar gyfer ymestyn secondiad cyfredol a phenodiad dilynol y Prif Weithredwr

AWDUR: Alwen Williams, Prif Weithredwr dros dro y CBC (Rhan A)
Geraint Owen, Cyfarwyddwr Corfforaethol, Cyngor Gwynedd (Rhan B)

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Pwrpas yr adroddiad yw cyflwyno'r wybodaeth ddiweddaraf ar y cynnydd o sefydlu'r Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd ac i weithredu ei ddyletswyddau a'i swyddogaethau statudol.
- 1.2. Mae'r adroddiad hefyd yn nodi'r cynllun arfaethedig mewn perthynas â threfniant secondiad presennol Prif Weithredwr y CBC sy'n dod i ben ar 31 Mawrth, 2024 a'r cynnig ar gyfer penodiad o'r 1 Gorffennaf, 2024.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

RHAN A:

- 2.1. Nodi'r wybodaeth ddiweddaraf am waith i sefydlu CBC y Gogledd, gan gynnwys datblygu'r Cynllun Trafnidiaeth Ranbarthol (RTP) a'r Cynllun Datblygu Strategol (SDP) i weithredu'r dyletswyddau a swyddogaethau statudol y CBC; a sefydlu Prosiect Gweithredol ar gyfer CBC y Gogledd.

RHAN B:

- 2.2. I gytuno ar estyniad i'r trefniant presennol, ar gyfer secondiad rhan-amser Alwen Williams i rôl Prif Weithredwr CBC, hyd at ddiwedd Mehefin 2024.
- 2.3. Yn amodol ar gwblhau'n ffurfiol yr ymgynghoriad TUPE cyfredol gyda staff Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru, i gadarnhau trosglwyddiad arfaethedig a phenodi Alwen Williams fel Prif Weithredwr y Cyd-bwyllgor Corfforedig o 1 Gorffennaf, 2024.

3. Y RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Ym mis Rhagfyr 2021/Ionawr 2022, bu'r Cabinet a Phwyllgorau Gwaith ym mhob un o'r chwe Awdurdod Lleol gytuno, mewn egwyddor, y dylid trosglwyddo swyddogaethau Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru drwy gytundeb dirprwyo i'r CBC. Bydd penderfyniadau yn Rhan A a B yn galluogi'r trosglwyddiad hwn i gychwyn a'i gwblhau. Mae'r fframwaith statudol a sefydlu'r CBC yn golygu bod angen symud ymlaen gyda'r trosglwyddiad arfaethedig.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 4.1. Mae sefydlu'r CBC yn ofyniad cyfreithiol ac mae amserlenni i gyflawni'r dyletswyddau statudol a ragnodir yn y ddeddfwriaeth - i gynhyrchu Cynllun Trafnidiaeth Ranbarthol a Chynllun Datblygu Strategol rhanbarthol yn pwysu. Mae **Atodiad 1** yn rhoi diweddariad o'r eitemau hyn. Mae'r Achos dros y Newid ar gyfer y Cynllun Trafnidiaeth Ranbarthol yn eitemau ar wahân i'w drafod yn y cyfarfod hwn.
- 4.2. Mae'r cynnydd hyd yn hyn wedi'i gyflawni drwy'r Prif Weithredwr rhan-amser dros dro, secondiad o Lywodraeth Cymru, gyda gwasanaeth cyfreithiol ac ariannol yn cael ei ddarparu gan Gyngor Gwynedd i gyflawni cyfrifoldebau'r swyddogion statudol dros y CBC. Mae'r argymhelliad yn yr adroddiad hwn yn ceisio ymestyn y trefniadau hyn er mwyn caniatáu'r cynllun arfaethedig a'r amserlen ar gyfer trosglwyddo'r Cynllun Twf Gogledd Cymru i'r CBC y Gogledd gael ei gwblhau.
- 4.3. O dan Reoliadau Llywodraeth Cymru, wrth ddatblygu cynigion a chyflawni ei dyletswyddau, bydd y CBC yn ddarostyngedig i'r Ddeddf Cydraddoldeb, Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol, safonau iaith o dan Fesur y Gymraeg 2011, a deddfwriaeth eraill, yn yr un modd ag awdurdodau lleol.

5. RHAN A - CYNLLUN AC AMSERLEN ARFAETHEDIG

- 5.1. Er mwyn trosglwyddo swyddogaethau'r Bwrdd Uchelgais, gan gynnwys y Cynllun Twf a'r Swyddfa Rheoli Portffolio i'r CBC, bydd pedair ffrwd waith annibynnol yn cael eu sefydlu dan awenau Bwrdd Prosiect Gweithredol CBC y Gogledd.
- 5.2. Mae'r isod yn rhoi amlinelliad o'r ffrydiau gwaith allweddol a'u pwrpas:

Ffrwd gwaith	Pwrpas	Cerrig Milltir allweddol
Cytundeb ar Drosoglwyddo Cyfreithiol / Llywodraethu	Sicrhau bod y cytundebau a'r caniatadau angenrheidiol sydd eu hangen i gyflawni'r trosglwyddiad yn cael eu sicrhau a'u cytuno.	<ul style="list-style-type: none">Sicrhau cytundeb gan Cabinet a Phwyllgorau Gwaith y 6 Awdurdod Cyfansoddol a phartion GA2 i drosglwyddo.Cytundeb y ddwy lywodraeth i drosglwyddo'r Cynllun Twf i'r CBC ynghyd a throsglwyddo

	Sicrhau bod y trefniadau a'r cytundebau llywodraethu angenrheidiol mewn lle o fewn y CBC ar gyfer cyflawni'r Cynllun Twf, gan gynnwys rôl ymgynghorwyr o fewn y Bwrdd Uchelgais Economaidd.	<p>darpariaeth y Cynllun Twf a thynnu i lawr y cyllid i'r CBC.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cytundeb ar barhad y model ariannu presennol ar gyfer y Cynllun Twf. • Cytundeb ar y rhyngberthynas ôl-drosglwyddo rhwng y CBC a'r Cyngorau Cyfansoddol. • Cytundeb ar rôl ymgynghorwyr presennol y Bwrdd Uchelgais o fewn y CBC. • Cytundeb ar sut y bydd rôl datblygu'r economi rhanbarthol ehangach y CBC yn cael ei llunio a'i chydfodoli â swyddogaethau presennol yr Awdurdodau Lleol yn y maes hwn.
Pobl ac Adnoddau Dynol	Bwrw ymlaen gyda'r broses TUPE, gan gynnwys ymgynghori gyda staff, sicrhau bod polisiâu a phrotocolau staff mewn lle er mwyn sicrhau trosglwyddiad llwyddiannus i'r CBC.	<ul style="list-style-type: none"> • Polisiâu a phrosesau perthnasol a fabwysiadwyd gan y CBC. • Cynnal ymgynghoriad TUPE. • Trosglwyddodd llwyddiannus staff i'r CBC.
Cyllid, Prosesau a Systemau	Galluogi trosglwyddo cyllid y Cynllun Twf a threfniadau ariannu prosiectau, yn ogystal â sicrhau bod pob proses a system gweithredol mewn lle ar gyfer trosglwyddo'r Swyddfa Rheoli Portffolio i'r CBC.	<ul style="list-style-type: none"> • Cymeradwyaeth gan y llywodraeth ar gyfer trosglwyddo cyllid y Cynllun Twf. • Prosesau a systemau angenrheidiol mewn lle cyn trosglwyddo cyllid y Cynllun Twf a staff y Swyddfa Rheoli Portffolio.
Cyfathrebu ac Ymgysylltu	Sicrhau bod staff a rhanddeiliaid allweddol yn cael eu cyfathrebu â nhw a'u cynnwys drwy gydol y broses.	<ul style="list-style-type: none"> • Cytuno ar y Cynllun Cyfathrebu ac Ymgysylltu. • Cyfathrebu rheolaidd cyn ac ar ôl trosglwyddo. • Cwblhau ymgynghoriad TUPE.

5.3. Bydd pob ffrwd gwaith yn darparu rhaglen waith a gytunwyd arni a gefnogir gan linell amser o weithgareddau i gyflawni'r trosglwyddiad o staff a swyddogaethau'r Bwrdd Uchelgais Economaidd i'r CBC y Gogledd ar 1 Gorffennaf, 2024. Gan adrodd yn uniongyrchol i CBC y Gogledd, bydd y bwrdd yn rhoi diweddariadau rheolaidd ar gynnydd tuag at weithredu. Dan gadeiryddiaeth Alwen Williams, bydd swyddogion allweddol o'r Swyddfa Rheoli Portffolio a Chyngor Gwynedd yn eistedd ar y bwrdd prosiect i gynllunio a gweithredu'r broses drosglwyddo. Bydd cyfarfod cyntaf y bwrdd yn cael ei gynnal ganol mis Mawrth.

- 5.4. Caiff adnoddau i gwrdd â nifer y gweithgareddau sydd angen ei weithredu ar gyfer pecyn cynhwysfawr o drefniadau pontio, cynnal busnes fel arfer a'r cynnydd yng ngweithgareddau cydymffurfio'r CBC, eu rheoli trwy secondiad gan Lywodraeth Cymru, a chyfran amser Prif Weithredwr dros dro y CBC. Mae cymorth hefyd yn cael ei ddarparu drwy Swyddog 151 a Swyddog Monitro Cyngor Gwynedd, ynghyd a'r timau Cyfreithiol a Chyllid.
- 5.5. Fel y nodir uchod, mae'r 1af o Orffennaf wedi ei adnabod fel y dyddiad targed amodol ar gyfer trosglwyddo swyddogaethau o'r Bwrdd Uchelgais Economaidd i Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd. Fodd bynnag, gall nifer o ffactorau effeithio ar y dyddiad hwn, gan gynnwys yr angen am gytundeb partner a llywodraeth i drosglwyddo'r Cynllun Twf; gofynion gwneud penderfyniadau ac amserlenni, cyfyngiadau capasiti mewnol ac ystyriaethau TUPE. Mae angen i benderfyniadau allweddol bod mewn lle i gyflawni'r trosglwyddiad a gall hyn arwain at rai meysydd yn cael eu trosglwyddo yn ystod cyfnod yr Hydref 2024.

6. RHAN B - YMESTYN Y SECONDIAID A'R TREFNIADAU AR GYFER PENODI'R PRIF WEITHREDWR

6.1. Cefndir

- 6.11 Yn ei gyfarfod ar 22 Gorffennaf, 2022, bu'r Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd adolygu rôl y Prif Weithredwr ac, ar ôl ystyried yr opsiynau, penderfynwyd cyflwyno cais i Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru i ryddhau ei Gyfarwyddwr Portffolio yn rhan o amser i gyflawni rôl Prif Weithredwr y Cyd-bwyllgor Corfforedig.
- 6.12 Dewiswyd yr opsiwn o gyflwyno'r cais i'r Bwrdd Uchelgais oherwydd y tebygrwydd y byddai'r Bwrdd Uchelgais yn cael ei ymgorffori o fewn y CBC, y byddai cost sylweddol uwch pe byddai swydd Prif Weithredwr annibynnol yn cael ei chreu, a chan nad oedd amser yn caniatáu i un o'r 6 Prif Weithredwr awdurdod lleol oruchwylio datblygiad y CBC.
- 6.13 Adroddwyd ar y pryd fod y penderfyniad mewn egwyddor, i drosglwyddo'r Bwrdd Uchelgais i'r CBC, eisoes wedi'i wneud gan y Cynghorau ac, yn dilyn y newidiadau deddfwriaethol, y byddai'n bosibl ymgymryd â'r broses hon dros y misoedd canlynol. Fel rhan o unrhyw drosglwyddiad, byddai statws holl Staff y Swyddfa Rheoli Portffolio yn cael sylw.
- 6.14 Byddwch yn cofio ei fod yn ofynnol i'r Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru gymeradwyo rhyddhau'r Cyfarwyddwr Portffolio cyn i'r CBC wneud y penderfyniad i benodi Prif Weithredwr Dros Dro.
- 6.15 Gwnaed hyn yng nghyfarfod o'r Bwrdd Uchelgais ar 30 Medi, 2022 pan gytunwyd i ryddhau'r Cyfarwyddwr Portffolio yn rhan o amser i gyflawni rôl Prif Weithredwr y CBC ar sail secondiad.
- 6.16 O ganlyniad, cymeradwyodd y CBC, yn ei gyfarfod ar 7 Hydref, 2022 benodiad Alwen Williams, Cyfarwyddwr Portffolio'r Bwrdd Uchelgais Economaidd, fel Prif Weithredwr rhan-amser, ar sail secondiad, nes y byddai'r swydd yn cael ei hadolygu gan y CBC cyn diwedd y flwyddyn ariannol 2022/23.

- 6.17 Daeth y trefniant dros dro hwn, lle bu Alwen Williams gyflawni'r rôl Prif Weithredwr y CBC am ddau ddiwrnod yr wythnos yn weithredol o 10 Hydref, 2022.
- 6.18 Yn sgil y ffaith bod sylw pellach ei angen ar nifer o faterion critigol cyn i'r CBC allu penodi Prif Weithredwr yn barhaol yn parhau, e.e. trosglwyddiad tebygol staff i gyflogaeth y CBC, ail-ymwelwyd â'r penderfyniad a wnaed yng nghyfarfod cynhaliwyd ar 7 Hydref, 2022 yn ystod cyfarfod o'r Cyd-bwyllgor ar 24 Mawrth a 27 Hydref, 2023 gan roedd angen adolygu'r cyfnod secondiad.
- 6.19 Yn y ddau gyfarfod, a gyda chytundeb y Bwrdd Uchelgais i ymestyn y secondiad, cymeradwywyd estyniad i benodiad Alwen Williams fel Prif Weithredwr Dros Dro. Roedd y penderfyniad a wnaed yn y cyfarfod ar 27 Hydref, 2023 yn ymestyn y cytundeb hyd at 31 Mawrth, 2024.

6.2. Sefyllfa Dros Dro

- 6.2.1 Mae Rhan A o'r adroddiad hwn yn nodi bod gwaith i'w gwblhau yn parhau cyn y bydd modd sefydlu Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd yn ffurfiol a phenodi Prif Weithredwr yn barhaol. Ar y sail honno, mae angen i'r CBC sicrhau Prif Weithredwr Dros Dro am gyfnod pellach tan 30 Mehefin, 2024.
- 6.2.2 Cyflwynwyd adroddiad i gyfarfod o'r Bwrdd Uchelgais ar 15 Mawrth, 2024 yn gofyn am gytundeb i ymestyn y cyfnod y mae'n barod i ryddhau ei Gyfarwyddwr Portffolio. Gellir adrodd ar ymateb y Bwrdd Uchelgais i'r cais yma ar lafar yng nghyfarfod y CBC cyn ystyried yr eitem hon.
- 6.2.3 Fe'ch atgoffir bod y Bwrdd Uchelgais, trwy Gyngor Gwynedd fel yr Awdurdod Lletya, yn parhau fel cyflogwr contractwrol Alwen Williams, tra bod y CBC yn ad-dalu'r Bwrdd Uchelgais am gostau uniongyrchol ac anuniongyrchol sy'n gysylltiedig â'r secondiad. Rhoddwyd awdurdod i Brif Weithredwr Cyngor Gwynedd wneud y trefniadau angenrheidiol o fewn hyblygrwydd cyllideb y CBC.

6.3. Trefniadau Trosglwyddo TUPE

- 6.3.1 Fel y nodwyd ym mharagraff 5.3 (Rhan A) o'r adroddiad hwn, adnabuwyd 1 Gorffennaf, 2024 fel dyddiad amodol ar gyfer trosglwyddo swyddogaethau o'r Bwrdd Uchelgais Economaidd i Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd.
- 6.3.2 Yn hyn o beth, mae'r ymgynghoriad ofynnol gyda staff a gyflogir gan y Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru, fel y nodir gan Reoliadau Trosglwyddo Ymgymeriadau (Diogelu Cyflogaeth) 2006 (fel y'u diwygiwyd 2014), yn cael ei gynnal ar hyn o bryd.

- 6.3.3 Yng ngoleuni'r ffaith bydd staff y Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru yn trosglwyddo ar y telerau ac amodau cyfredol, ni ragwelir y bydd y trosglwyddiad arfaethedig y staff o un corff cyhoeddus i'r llall yn profi'r cymhlethdodau sy'n gysylltiedig â llawer o drosglwyddiadau TUPE ac felly nid yw'n cael ei ystyried yn rhwystr posibl i drosglwyddo swyddogaethau ar 1 Gorffennaf, 2024.
- 6.3.4 Ymhellach, mae swydd ddisgrifiad ar gyfer rôl Prif Weithredwr y Cyd-bwyllgor Corfforedig wedi'i ddrafftio (gweler **Atodiad 2**) - mae ei gynnwys yn seiliedig ar swydd disgrifiad ar gyfer rôl gyfatebol yn rhanbarth De-ddwyrain Cymru.
- 6.3.5 Atodir copi o swydd ddisgrifiad presennol y Cyfarwyddwr Portffolio'r Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru (gweler **Atodiad 3**) a bydd yr Aelodau'n nodi bod aliniad sylweddol rhwng y ddau swydd ddisgrifiad.
- 6.3.6 Ar y sail hon ac yn unol â chanllawiau ac ymarfer TUPE, cynghorir y dylid penodi Alwen Williams, fel deiliad presennol y swydd o fewn y Bwrdd Uchelgais Economaidd, i swydd Prif Weithredwr y CBC ar sail barhaol o'r 1 Gorffennaf, 2024 (yn amodol ar gwblhau ymgynghoriad TUPE gyda'r holl staff).

7. GOBLYGIADAU ARIANNOL

- 7.1 Bydd costau sy'n gysylltiedig â throsglwyddo swyddogaethau i'r CBC yn gysylltiedig yn bennaf ag amser swyddogion, gwariant cyfreithiol ac ariannol. Bydd cyllid yn cael ei dynnu o gyllidebau presennol y CBC a'r Bwrdd Uchelgais. Bydd cymorth Cyfreithiol, Adnoddau Dynol, Cyllid, Technoleg Gwybodaeth a Gwasanaethau Democrataidd yn cael ei ddarparu drwy adnoddau Cyngor Gwynedd.

8. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 8.1 Mae'r adroddiad yma'n nodi ar lefel uchel yr hyn a gynnigir.
- 8.2 Mae'r Cynllun Twf yn bartneriaeth ffurfiol rhwng Llywodraethau'r DU a Chymru a'r 6 awdurdod cyfansoddol. Mae'n seiliedig ar bortffolio ac mae cyllid yn cael ei dynnu i lawr drwy lythyr cyllido blynyddol ffurfiol sy'n gytundeb grant a wnaed gan yr awdurdod lletya ar ran y 10 partner arwyddedig i Gytundeb Llywodraethu 2 ond yn bennaf y 6 Cyngor Cyfansoddol. Mae rhyddhau cyllid ar gyfer unrhyw gyfnod yn amodol ar berfformiad gweithrediad y Cynllun Twf a gall y Llywodraethau ei ddal yn ôl.
- 8.3 Mae nifer o faterion llywodraethu a chyfreithiol wrth wraidd y prosiect hwn. Mae'r rhain wedi'u hamlygu yn y tabl uchod. Mae yna hefyd risgiau y bydd angen eu rheoli a'u datrys yn ogystal â chydysyniadau allweddol er mwyn gweithredu trosglwyddiad a'r amserlen. Mae yna ddibyniaethau wedi'u hymgorffori yn y rhaglen, sy'n golygu, er y gellir cyflawni elfennau i hwyluso cynnydd, bydd angen penderfyniadau neu gymeradwyaethau allweddol er mwyn caniatáu cynnydd.

9. ARGYMHELLION

9.1. Bod Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd yn:

- nodir diweddariad mewn perthynas â chynnydd ac amserlen ar gyfer trosglwyddo swyddogaethau i'r CBC.
- cytuno i ymestyn secondiad rhan-amser Alwen Williams i rôl Prif Weithredwr y CBC hyd at ddiwedd Mehefin 2024.
- penodi Alwen Williams i swydd Prif Weithredwr y CBC o 1 Gorffennaf, 2024 (yn amodol ar gwblhau ymgynghoriad TUPE gyda holl staff y Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru).

ATODIADAU:

Atodiad 1	Diweddariad cynnydd ar sefydlu a gweithredu dyletswyddau statudol y CBC y Gogledd
Atodiad 2	Swydd Ddisgrifiad drafft ar gyfer rôl Prif Weithredwr Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd
Atodiad 3	Swydd Ddisgrifiad cyfredol ar gyfer Cyfarwyddwr Portffolio'r Bwrdd Uchelgais Economaidd

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. **Swyddog Monitro:**

"Mae trosglwyddo'r Cynllun Twf i'r CBC yn fater sydd wedi'i gadw i'r Cynghorau i'w benderfynu. Fel mae'r adroddiad yn amlinellu, mae angen penderfyniadau allweddol i alluogi'r broses hon i symud ymlaen. Bydd y rhain yn cynnwys y Cyngor, partneriaid addysgol a'r ddwy lywodraeth. Er bod cytundeb mewn egwyddor bydd hyn yn gofyn am lawer o waith manwl ar draws nifer o feysydd. O ran y CBC, bydd angen iddo yn gyfochrog gyfrannu at y broses hon a sefydlu'r trefniadau llywodraethu a gweinyddol mewnol angenrheidiol i hwyluso'r trosglwyddiad i mewn. Bydd angen dod â'r trafodaethau ar y model craffu arfaethedig hefyd i aeddfedrwydd fel rhan o'r elfen hon.

Rwy'n croesawu'r bwriad i greu tîm prosiect amlddisgyblaethol i arwain ar y mater hwn. Bydd angen cefnogaeth gyfreithiol agos, gan dynnu ar adnoddau mewnol ac allanol. O ystyried bod Uchelgais Gogledd Cymru yn seiliedig ar strwythur partneriaeth, bydd y gwaith yn cynnwys cyswllt agos â'r holl bartneriaid i ddod i gytundeb ar agweddau allweddol ar y model arfaethedig. Mae'r gwaith cychwynnol

o amgylch y broses hon eisoes ar y gweill ac mae'r elfennau allweddol a nodwyd yn yr adroddiad hwn yn seiliedig ar y mewnbwn a'r cyngor hwn."

ii. **Swyddog Cyllid Statudol:**

"Rwyf yn cefnogi'r penderfyniad a geisir a byddaf yn cynorthwyo gyda'r gwaith o wireddu'r prosiect hwn fel bo'r angen. Nid oes gennyf sylwadau pellach i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb ariannol."